

Iedzīvotāju padomju jautājumi

Nr.	Tēma	IP jautājums <i>(! rakstiet savu jautājumu tabulas augšējās brīvajās rindās, lai jaunākie jaut. ir augšpusē)</i>	Atbilde no VARAM, LLF, Providus vai citām IP
...			
14			
13		<p>Ja iedzīvotāju padome spēj konstruktīvi strādāt, sagatavot kvalitatīvas iniciatīvas un atrast arī ārējā finansējuma iespējas, taču pašvaldības pusē trūkst kapacitātes, vēlmes vai skaidra procesa šo iniciatīvu izvērtēšanai un virzīšanai.</p> <p>Vienkārši sakot - IP ir tik aktīva, ka pšv. "netiek līdzī" un tādejādi ierobežojas IP darbs.</p> <p>Kādi risinājumi būtu nepieciešami, lai nodrošinātu mērķtiecīgu, nepārtrauktu un efektīvu iedzīvotāju padomju darbību?</p>	<p>VARAM: No jautājuma nav saprotams, kādiem mērķiem iedzīvotāju gatavo kvalitatīvas iniciatīvas un atrod ārējā finansējuma iespējas, bet pašvaldības rīcības dēļ tiek ierobežots IP darbs..</p> <p>No Pašvaldību likuma: Lai nodrošinātu vietējo kopienu iedzīvotāju interešu pārstāvību un pašvaldības teritorijas attīstību, veicinot iedzīvotāju savstarpējo sadarbību un saskaņotu rīcību kopējam labumam, pašvaldībā var izveidot konsultatīvas pašvaldības institūcijas — iedzīvotāju padomes (turpmāk — padome). Padome izskata no šā likuma 4. panta pirmās daļas 2., 5. un 12. punktā noteiktajām pašvaldības funkcijām izrietošus jautājumus, kas skar padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses, un iesniedz lēmumu projektus izskatīšanai domē. Domei ir pienākums noskaidrot padomes viedokli, pirms pieņemt lēmumu par izmaiņām šajā pantā minēto pašvaldības funkciju izpildes kārtībā, ja tās var skart padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses.</p>
12		<p>Kādam būtu jābūt pašvaldības rīcības algoritmam situācijās, kad iedzīvotāju padome iesniedz domei lēmumprojektu vai priekšlikumu, bet tas netiek virzīts tālāk — netiek iekļauts domes darba kārtībā un netiek uzsākts saskaņošanas process? Vai normatīvajos aktos vai metodiskajos materiālos ir noteikti termiņi un pienākumi, kas pašvaldībai šādos gadījumos jāievēro?</p>	<p>Saskaņā ar Pašvaldību likuma 36.panta pirmās daļas 6.punktu iedzīvotāju padome ir viena no likumā noteiktajiem subjektiem, kam ir lēmuma projekta domē iesniegšanas tiesība. Šā panta otrā daļa noteic, ka domes lēmuma projekta sagatavošanas, iesniegšanas, reģistrēšanas, kā arī izskatīšanas kārtību pašvaldības institūcijās, tostarp tiesiskuma iepriekšēju pārbaudi un atbilstības pašvaldības budžetam izvērtēšanu, kā arī atzinuma saņemšanu no domes komitejām, nosaka pašvaldības darba reglamentā.</p>

		<p>Ko darīt, ja IP netiek iesaistītas pagasta budžeta vai pšv. darbinieku pagastā apstiprināšanā.</p>	<p>Ņemot vērā minēto, aicinām iepazīties ar pašvaldības darba reglamentā noteikto kārtību un tā praktiskā piemērošanā konsultēties ar pašvaldības atbildīgo darbinieku sadarbībā ar iedzīvotāju padomēm jautājumos.</p> <p>Attiecībā uz pagasta budžetu vai darbinieku apstiprināšanu, likums nenosaka obligātu pienākumu konsultēties ar iedzīvotāju padomi. Citus no likuma neizrietošus jautājumus aicinām sadarbības ietvaros ar pašvaldību pārrunāt kādā no tikšanās reizēm.</p>
<p>11</p>	<p>IP kandidātu e-vides balsošana.</p>	<p>Par e-vides balsošanas sistēmu. Iedzīvotāju padome (IP) ir izveidota kā vietējās kopienas līdzdalības forma, kas ļauj apgabala iedzīvotājiem iesaistīties lēmumu pieņemšanā, izvirzot aktīvus pārstāvjus un veidojot saikni starp iedzīvotājiem un pagastu.</p> <p>Taču balsošanas e-vides process šobrīd ir pārāk sarežģīts, kas attēlojas uz balsošanas NEaktivitāti.</p> <p>Secinājumui</p> <p>Lai, iedzīvotājs iesniegtu savu balsi, jāveic vairāki tehniski sarežģīti soļi:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lejupielādēt un saglabāt Anketu datorā. 2. Augšupielādēt to e-paraksta platformā un parakstīt. 3. Atkal saglabāt elektroniski parakstīto dokumentu savā datorā. 4. Pievienot šo dokumentu e-pastam un nosūtīt pašvaldībai. <p>Pašreizējā balsošanas kārtība Iedzīvotāju padomes vēlēšanās ir tehniski sarežģīta un vairumam iedzīvotāju neērta un samazina līdzdalību, kas ir būtiska, lai IP spētu darboties.</p> <p>Pamats tam:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. aktīvo pilsoņu grupu ar ļoti intensīvu dzīves tempu nevēlas tērēt savu laiku. 	<p>VARAM: Aprakstītā kārtībā strādā arī citos gadījumos, kad valsts vai pašvaldības institūcija piedāvā risinājumu kaut ko apliecināt ar e-pastakstu. Lai arī sarežģīta, tā bez speciālām investīcijām ir pašvaldības izvēlētais efektīvākais veids. Pieļauju, ka balsošana klientu apkalpošanas centros arī ir iespējama, tādējādi tiek saglabāta izvēles brīvība - elektroniski balsot atbilstoši aprakstītajai kārtībai vai balsot klātienē kādā no pašvaldības noteiktām balsošanas vietām.</p> <p>Piedāvātais risinājums ir iespējams, bet tehniski būtu risināms pašvaldības ietvaros, apzinot labāko intuiitīvo risinājumu atbilstoši pašvaldības budžeta iespējām.</p> <p>Pateicamies par ierosinājumu un, ņemot vērā aktualitāti, VARAM ietvaros tiks pārrunātas iespējas iedzīvotāju padomju vēlēšanu centralizētas platformas izveidei.</p>

		<p>2. iedzīvotāji, kuriem digitālās darbības ir sarežģītas vai nesaprotamas.</p> <p>Priekšlikums:</p> <p>Izveidot vienkāršu, ātru un mūsdienīgu balsošanas risinājumu, kas tehniski pielīdzinātos <i>ManaBalss.lv</i> platformai un ļautu autorizēties ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● SMART-ID, ● e-Paraksts Mobile, ● e-ID. <p>Tas būtu risinājums, kas:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● novērš nepamatoti sarežģītu darbību virkni. ● palielina iedzīvotāju aktivitāti, ● nodrošina drošību. ● stiprina pašvaldības demokrātisko procesa kvalitāti. ● rada priekšnoteikumus Iedzīvotāju Padomes darbības izveidei. 	
10	Valsts amatpersonas deklarācija	Vai IP locekļiem, kuri vienlaicīgi ir valsts amatpersonas, pie valsts amatpersonu deklarācijas aizpildīšanas vajag norādīt darbību IP? Ja vajag, tad kadā sadaļā?	VARAM: Sazinājāties ar VID un VID skaidroja, ka amats iedzīvotāju padomē ir norādāms amatpersonas deklarācijā, konkrēti 2.punktā - citi ieņemamie amati.

9		<p>Diskusijā par nolikuma projektu pašvaldība pretojās pret papildu tematisko tvērumu, kas būtu nosaucams pie funkcijām - piemēram, ilgtspējīgu attīstību, jaunatnes lietas, civilo aizsardzību.</p> <p>Kāpēc tiek ierobežotas iedzīvotāju padomju tiesības paust viedokli par vietējai sabiedrībai būtiskiem jautājumiem, izvirzīt šādas saturiskās attīstības prioritātes nolikuma līmenī?</p>	<p>VARAM: Pašvaldību likuma 58. panta otrā daļa imperatīvi nosaka iedzīvotāju padomes kompetenci. Atbilstoši šai normai padome izskata no Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 2., 5. un 12. punktā noteiktajām pašvaldības funkcijām izrietošus jautājumus, kas skar padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses, un iesniedz attiecīgus lēmumu projektus izskatīšanai pašvaldības domē. Tāpat domei ir pienākums noskaidrot padomes viedokli pirms lēmuma pieņemšanas par izmaiņām minēto pašvaldības funkciju izpildes kārtībā, ja tās var skart padomes darbības teritorijas iedzīvotāju intereses. Tātad attiecībā uz Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 2., 5. un 12. punktā noteiktajām pašvaldības funkcijām pašvaldībai nav rīcības brīvības ierobežot vai citādi sašaurināt iedzīvotāju padomes kompetences tvērumu, tostarp izslēdzot atsevišķas tematiskās jomas no padomes darbības nolikumā.</p> <p>Savukārt Pašvaldību likuma 58. panta sestā daļa nosaka, ka dome izdod padomes nolikumu — saistošos noteikumus, kuros nosaka padomes izveidošanas un darbības nosacījumus, tostarp padomes kompetenci vietējās kopienas jautājumu izlemšanā papildus šajā likumā noteiktajam. Šajā daļā likumdevējs pašvaldībai ir piešķīris rīcības brīvību lemt par papildu kompetences piešķiršanu iedzīvotāju padomei, ņemot vērā konkrētās pašvaldības institucionālo uzbūvi, atbildības sadalījumu un vietējās kopienas vajadzības.</p> <p>Tādējādi iedzīvotāju padomes kompetence Pašvaldību likuma 58. panta otrajā daļā noteiktajos jautājumos ir obligāta un izriet tieši no likuma, savukārt papildu kompetences noteikšana saskaņā ar 58. panta sesto daļu ir pašvaldības domes rīcības brīvības jautājums.</p> <p>Gadījumā, ja pašvaldības dome padomes nolikumā paredz padomei papildu kompetenci, padome ir tiesīga īstenot Pašvaldību likuma 36. panta pirmās daļas 6. punktā noteiktās tiesības iesniegt domes lēmumu projektus arī šajos papildu jautājumos.</p> <p>Iepazīties ar citu pašvaldību iedzīvotāju padomes nolikumiem, secināms, ka citas pašvaldības padomes kompetenci paplašina, piemēram, ar šādiem jautājumiem:</p>
---	--	---	---

			<p>1) iedzīvotāju vai vietējo kopienu sociālo, izglītības un sporta vajadzību apzināšana, tostarp atbalsts sporta un veselības veicināšanas norisēm un pasākumiem;</p> <p>2) pašvaldības tēla veidošana, vietējās kopienas vērtību popularizēšana, sabiedrības līdzdalība novada identitātes stiprināšanā, kā arī iedzīvotāju pašapziņas un lepnuma par savu dzīvesvietu veidošana;</p> <p>3) atbalsts jauniešu aktivitāšu norisēm;</p> <p>4) saistošo noteikumu projektu, kā arī nodokļu un nodevu jautājumu apspriešana.</p>
8		<p>4.jautājumā ir atbildēts par dalību padomēs izpildvaras institūciju amatpersonām, ko likums neierobežo, tomēr pastāv nepārprotams interešu konflikts, ja padomē ir pagasta pārvaldnieks vai iestādes vadītājs, par kura atbildībā esošu funkciju/uzdevumu padome virza lēmuma projektu, jo tas tieši skar šīs personas intereses kā amatpersonai. Nolikums regulē interešu konfliktu pret uzņēmuma un personas interesēm, bet, ja nav iespējams ierobežot izpildvaras (vismaz augstāko amatpersonu - iestāžu vadītāju un pagasta pārvaldnieku līmenī) dalību padomēs, varbūt to var ierobežot ar interešu konflikta regulējumu.</p>	<p>VARAM: Vēršam uzmanību, ka likums “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” attiecas tikai uz tajā noteiktajām personām un situācijām. Iedzīvotāju padomes loceklis nav valsts amatpersona, bet gan pašvaldības konsultatīvas institūcijas pārstāvis, kura kompetencē neietilpst nedz lēmumu ar galīgu noregulējumu pieņemšana, nedz rīcība ar pašvaldības mantu, kamēr pašvaldības dome šādas pilnvaras nepiešķir nolikumā. Tātad minētais likums ir saistošs tikai tā subjektiem neatkarīgi no tā norādes saistošajos noteikumos.</p> <p>Ņemot vērā iedzīvotāju padomes konsultatīvo raksturu un tās padomes locekļu statusu, VARAM ieskatā padomes locekļu rīcības regulēšanai ir lietderīgāk paredzēt atsevišķu ētikas prasību kopumu, kas nodrošinātu caurskatāmību, godprātīgu un vietējās kopienas interesēm atbilstošu padomes darbību, vienlaikus nepamatoti nepaplašinot interešu konflikta tiesiskā regulējuma piemērošanas tvērumu ārpus likumā noteiktajām personām jeb subjektiem.</p>
7		<p>Kā atšķiras Iedzīvotāju padome no Iedzīvotāju konsultatīvo padomi?</p>	<p>LLF: Iedzīvotāju padomes un iedzīvotāju konsultatīvās padomes abas ir pašvaldības veidotas līdzdalības institūcijas, kuru mērķis ir iesaistīt iedzīvotājus lēmumu pieņemšanā, sniedzot viedokļus un priekšlikumus par pašvaldības darbu. Tām ir kopīgs tas, ka tās ir konsultatīvas, darbs ir publisks, sēdes tiek protokolētas un pašvaldībai jānosaka to sastāvs, kompetence un darba kārtība. Atšķirība – iedzīvotāju padome pārstāv</p>

			<p>konkrētu teritoriju (pagastu, apkaimi), tās locekļus ievēl paši šīs teritorijas iedzīvotāji un tajā nedrīkst darboties domes deputāti vai izpildvara. Savukārt iedzīvotāju konsultatīvo padomi izveido dome, tā var darboties gan visā pašvaldības līmenī, gan konkrētās teritorijās un tajā, ja dome tā nolemj, var piedalīties arī deputāti. Par atšķirīgo un kopīgo var izlasīt arī šeit: https://laukuforums.lv/kas-ir-iedzivotaju-padome-un-konsultativa-padome/</p> <p>VARAM komentārs: Galvenā atšķirība ir regulējumā - iedzīvotāju konsultatīvās padomes (Pašvaldību likuma 53. pants) mērķis ir veicināt iedzīvotāju saikni ar pašvaldību, tomēr tās darbību nosaka domes izdots iekšējs nolikums vai domes lēmums, savukārt iedzīvotāju padome (Pašvaldību likuma 58. pants) ir ar skaidrāku statusu un lomu, un tās nolikumu dome pieņem kā saistošos noteikumus, kā arēju normatīvo aktu, t. i., ar lielāku juridisko spēku un aizsardzību.</p>
6	<p>Iedzīvotāju padomes protokolu sagatavošanas termiņš</p>	<p>Būtu noderīgi dzirdēt citu IP pieredzi — kāds termiņš ir noteikts iedzīvotāju padomju nolikumos un kā praksē tiek nodrošināta protokolu savlaicīga sagatavošana?</p>	<p>LLF: Saldū tikko apstiprinātajā nolikumā noteikts, ka informācija par plānoto Padomes sēdi Padomei ir jānodod publicēšanai vismaz piecas darba dienas pirms sēdes. Savukārt par protokolu nodošanu nolikumā ir tikai norāde, kam protokols nosūtāms, bet bez termiņa.</p> <p>Iepriekš nolikumā bija noteikts termiņš — piecas darba dienas, taču praksē tāpat bieži nācās uzraudzīt un atgādināt, lai sekretāri šo termiņu ievērotu. Arī šī pienākuma izpilde lielā mērā atkarīga no personiskajām īpašībām — daži ievēro noteikumus, citi nē.</p> <p>Termiņa noteikšana ir svarīga (iespējams, nav būtiski, vai tās ir 3, 5 vai 7 dienas), un atbildīgajai personai par Padomes darbu ir jāuzsver šī pienākuma nozīme tiem, kas ir atbildīgi par savlaicīgu informācijas un protokolu nodošanu.</p> <p>Aptaujās par Padomes darbu spilgti iezīmējās arī protokolu aprites problēma, kas bieži tiek uztverta kā apgrūtinājums. Tika izteikti ierosinājumi šo procesu digitalizēt, lai protokolus varētu uzreiz ievadīt vienotā platformā vai sistēmā, autorizējoties. Tas būtu vērtīgi ne tikai</p>

			<p>termiņu ievērošanai, bet arī tematiskai strukturēšanai (piemēram, pēc tēmām – transports, izglītība u.c.).</p> <p>Talsu novadā termiņš ir 5 dienas: Padomes priekšsēdētājs un sēdes protokolētājs paraksta sēdes protokolu piecu darbdienu laikā pēc padomes sēdes.</p>
5	<p>Iedzīvotāju padomes protokolu sagatavošanas termiņš</p>	<p>Pamatojoties uz Ludzas novada pašvaldības domes saistošajiem noteikumiem Nr. 10/2024 “Ludzas novada iedzīvotāju padomes nolikums”, kur 35. punktā noteikts, ka protokolu piecu darba dienu laikā pēc Padomes sēdes iesniedz attiecīgās pašvaldības teritoriālā iedalījuma vienības pārvaldē, rodas jautājums:</p> <p>Vai pastāv normatīvie akti, kas tieši nosaka šādu piecu darba dienu termiņu, vai arī šo termiņu drīkst noteikt citādi, piemēram, ņemot vērā Padomes darba apjomu un organizatoriskās iespējas?</p> <p>No praktiskā viedokļa jānorāda, ka protokola sagatavošana prasa detalizētu un precīzu informācijas apkopošanu, tostarp katra priekšlikuma un ierosinājuma fiksēšanu, sēdes gaitas un dalībnieku izteikto viedokļu atspoguļošanu, kā arī balsojuma rezultātu reģistrēšanu par katru izskatīto jautājumu atsevišķi.</p> <p>Ņemot vērā šādu apjomu, piecu darba dienu termiņš bieži vien ir nepietiekams, īpaši gadījumos, kad Padomes sekretārs šo darbu veic sabiedriskā kārtā un paralēli pamatdarbam.</p>	<p>VARAM: Sanāksmes laikā izskatāmo jautājumu fiksēšana protokolā var atšķirties - no augstas detalizācijas līdz zema, fiksējot izskatāmo jautājumu, sēdes dalībniekus, kas izteikušies par konkrēto jautājumu, un rezolūtīvo (lēmuma) daļu.</p> <p>Augstas detalizācijas gadījumā var tikt radīta situācija, kad protokols kļūst par stenogrammu.</p> <p>Pašvaldību likumā attiecībā uz domes sēdes notikumu fiksēšanu protokolā noteikts, ka domes sēdes protokolā ieraksta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sēdes sasaukšanas vietu un laiku, norādi, vai tā ir kārtējā vai ārkārtas sēde, atklāta vai slēgta sēde; 2) sēdes atklāšanas un slēgšanas laiku; 3) sēdes darba kārtību; 4) sēdes vadītāja un sēdes protokolētāja vārdu, uzvārdu un amatu; 5) sēdē piedalījušos un klāt neesošo deputātu vārdu un uzvārdu; 6) sēdē klāt neesoša deputāta neierašanās iemeslu, ja deputāts to ir paziņojis; 7) to personu vārdu, uzvārdu un amatu (ja attiecināms), kurām sēdē dots vārds; 8) iesniegtos priekšlikumus, pieprasījumus, kā arī sēdes vadītāja rīkojumus; 9) pieņemtus lēmumus, norādot, ar cik balsīm lēmums pieņemts; 10) kuri deputāti balsojuši par vai pret attiecīgo lēmumu un kuri atturējušies no balsošanas vai nav tajā piedalījušies;

		<p>Būtu noderīgi dzirdēt citu IP pieredzi — kāds termiņš ir noteikts viņu nolikumos un kā praksē tiek nodrošināta protokolu savlaicīga sagatavošana?</p>	<p>11) to deputātu vārdu un uzvārdu, kuri izteikušies par balsošanas motīviem; 12) pēc deputāta pieprasījuma viņa izteiktā viedokļa vai izteikšanās par balsošanas motīvu kopsavilkumu; 13) citu pašvaldības darba reglamentā noteiktu informāciju.</p> <p>Tādējādi secināms, ka protokols nav jāpadara par stenogrammu, kur tiek atreferēti sēdes laikā dalībnieku izteiktie viedokļi. Praksē sēdes dalībnieks var piebilst, ka tas ir protokolam, tādējādi būtu jāsaprot, ka paustais ir būtisks un izceļams protokolā. Tāpat praksē var būt protokola sagatavošana, bet pirms tā parakstīšanas protokols nosūtāms padomes locekļiem, tādējādi paši padomes locekļi nepieciešamības gadījumā var papildināt protokola saturu.</p> <p>Attiecībā uz termiņu, Pašvaldību likums par domes sēžu protokoliem nosaka: Domes sēdes vadītājs un sēdes protokolētājs paraksta sēdes protokolu piecu darbdienu laikā pēc domes sēdes.</p> <p>Šāds termiņš varētu būt pamatots ar procesa disciplīnu, proti, lai neveidotos situācija, ka sēdes gaitas atspoguļojums būtu sagatavojams, piemēram, pēc mēneša. Savlaicīga protokola sagatavošana un parakstīšana nodrošina to, ka Ludzas noteiktajā kārtībā administratīvi teritoriālā iedalījuma vienības vadītājs, savlaicīgi iepazīstas ar iedzīvotāju padomes sēdē lemto, lai to operatīvi varētu nodot administrācijai, ja jautājums prasa pašvaldības administrācijai konkrētu, iespējams, nekavējošu rīcību.</p>
4	IP sastāvs	<p>Vai pārvalžu vadītājiem jābūt tiesībām darboties iedzīvotāju padomēs?</p> <p>Pamatojoties uz Ludzas novada pašvaldības domes saistošajiem noteikumiem Nr. 10/2024 “Ludzas novada iedzīvotāju padomes nolikums”, kur 9. punktā noteikts, ka par Padomes locekli nedrīkst būt Domes deputāts, Pašvaldības</p>	<p>VARAM: Saeimai iesniegtajā likumprojektā “Pašvaldību likums” bija noteikts ierobežojums iedzīvotāju padomē būt domes deputātam, pašvaldības izpilddirektoram un viņa vietniekam, teritoriālās pārvaldes vadītājam un viņa vietniekam vai pašvaldības kapitālsabiedrības valdes vai padomes loceklim. Spēkā esošais Pašvaldību likums piedalīšanos iedzīvotāju padomē tagad nosaka tikai attiecībā pret domes deputātu, pašvaldības izpilddirektoru un viņa vietnieku. Tādējādi secināms, ka likumdevējs Pašvaldību likuma pieņemšanas laikā noteica mazākus</p>

		<p>izpilddirektors, Pašvaldības apvienības pārvaldes vadītājs un viņa vietnieks, Pilsētas pārvaldes vadītājs un viņa vietnieks, šobrīd tiek apsvērti grozījumi, kas paredzētu iespēju, ka pārvalžu vadītāji un viņu vietnieki varētu piedalīties iedzīvotāju padomju vēlēšanās un kļūt par padomes locekļiem.</p> <p>Ņemot vērā, ka pārvalžu vadītāji un viņu vietnieki ir pašvaldības amatpersonas, kas ir hierarhiski pakļautas izpilddirektoram, rodas jautājums:</p> <p>Vai šādi grozījumi nebūtu pretrunā ar iedzīvotāju padomju kā neatkarīgu un konsultatīvu institūciju būtību, kā arī ar līdzdalības principu, kas noteikts Pašvaldību likumā?</p> <p>Būtu interesanti dzirdēt jūsu viedokli par to, vai šāda pieeja stiprinātu vai tieši pretēji — vājinātu iedzīvotāju pārstāvniecības un līdzdalības mehānismus pašvaldībās.</p>	<p>ierobežojumus cilvēku lokam, kas var piedalīties iedzīvotāju padomes vēlēšanās un minētā iecere nodrošina iedzīvotāju padomes nolikuma atbilstību Pašvaldību likumam.</p> <p>LLF: Pārvalžu vadītāji un viņu vietnieki ir pašvaldības pārstāvji, tāpēc veiksmīgāks būtu scenārijs, kad iedzīvotāji veido padomi un cieši sadarbojas ar pārvaldes vadītāju, nevis konkrētās teritorijas pašvaldības darbiniekus iekļaut kā formālus padomes locekļus. Turklāt tā kā lielākajā daļā IP locekļi ir vēlēti, tas padarītu šo situāciju kā "izņēmuma gadījumu". Šķietami veiksmīgāks varētu būt modelis izveidot strukturētu sadarbību, piemēram, nosakot, ka pagatasta pārvaldniekam vai tā vietniekam ir jāpiedalās IP sēdēs, ja vien netiek lemts citādi.</p>
3	lēmumprojekta paraugs	<p>Pamatojoties uz Ludzas novada pašvaldības domes saistošajiem noteikumiem Nr. 10/2024 "Ludzas novada iedzīvotāju padomes nolikums", īpaši uz 6.1. punktu, kur noteikts, ka Padomei ir tiesības sagatavot un iesniegt lēmumprojektus izskatīšanai Domē, lūdzam sniegt skaidrojumu:</p> <p>Kādā formā un kādā kārtībā iedzīvotāju padomei ir jāgatavo lēmumprojekts (varbūt ir paraugs), lai tam būtu juridisks pamats un tas tiktu pieņemts izskatīšanai Domē?</p>	<p>LLF: Vislabāk būtu palūgt lēmumprojekta paraugu savā pašvaldībā, jo (diemžēl) katrai pašvaldībai nosacījumi var nedaudz atšķirties.</p> <p>Lēmumprojekta projektu sagatavošanas kārtība tiek noteikta katras pašvaldības nolikumā (Piemēram, Ludzas novadā - "Ludzas novada pašvaldības darba reglamentā"), nosakot arī noformējumu un obligātās sastāvdaļas (piemēram, jurista atzinums, finansējuma avota norāde, saskaņojumu saraksts) un virzīšanas kārtību (piemēram, vai tas jānosaka domes komitejās un kā/kad tiks ievietots Domes sēdes darba kārtībā utt.)</p>

Tieši Ludzā tas meklējams te:
<https://www.ludzasnovads.lv/lv/media/34209/download?attachment>
nodaļā "VII. Lēmumu projektu sagatavošanas kārtība" (no 104. punkta)

Lēmumprojekti ir atšķirīgi atkarībā no satura - par darba grupas izveidi, budžetu vai ko citu.

Daļā pašvaldību lēmumprojekti pieejami arī pie domes sēžu materiāliem piemēram, Jelgavas novadā:
<https://www.jelgavasnovads.lv/lv/domes-sedes/domes-sede-nr-24-0>
vai Ropažu novadā <https://www.ropazi.lv/lv/domes-sedes-2025>

Te, piemēram, pavisam īss lēmumprojekta paraugs:
https://www.lps.lv/uploads/docs/module/22_kongr_01-03_2pielikums_lemuma_paraugs.pdf

Te informācija par lēmumu pieņemšanas procesu pašvaldībā:
<https://www.varam.gov.lv/lv/media/34248/download?attachment>

VARAM: Pašvaldību likuma 36. panta otrajā daļā noteikts, ka domes lēmuma projekta sagatavošanas, iesniegšanas, reģistrēšanas, kā arī izskatīšanas kārtību pašvaldības institūcijās, tostarp tiesiskuma iepriekšēju pārbaudi un atbilstības pašvaldības budžetam izvērtēšanu, kā arī atzinuma saņemšanu no domes komitejām, nosaka pašvaldības darba reglamentā. Iepazīstoties ar Ludzas novada pašvaldības darba reglamentu un jāsecina, ka minētā kārtība ir noteikta noteikumu VIII. nodaļā "Lēmumu projektu sagatavošanas kārtība" (103.-112. punkts). Tātad Pašvaldību likuma 58. pantā norādītās iedzīvotāju padomes lēmuma projekts virzāms tādā pašā kārtībā, kādā virzāmi citi domes lēmumu projekti. Uz minētās padomes izstrādātu domes lēmuma projektu ir attiecināmas tādas pašas pašvaldības darba reglamentā noteiktās sagatavošanas un izskatīšanas prasības, kā uz citu

			<p>pašvaldības amatpersonu vai institūciju sagatavotiem domes lēmumu projektiem, tai skaitā nepieciešamība veikt tiesiskuma iepriekšēju pārbaudi, kā arī izskatīšana komitejās.</p> <p>Vienlaikus dome pašvaldības darba reglamentā var paredzēt arī konkrētiem domes lēmumu projektiem atšķirīgu izskatīšanas kārtību, tai skaitā papildu atzinumu saņemšanu no pašvaldības institūcijām.</p> <p>Ludzas novada pašvaldības darba reglamentā atšķirīga kārtība attiecībā uz iedzīvotāju padomes virzītiem lēmumu projektiem nav noteikta.</p>
2	Dok aprīte	<p>Vai plānotie grozījumi, ka iestādēm uz iedzīvotāju iesniegumiem pēc būtības būs jāatbild septiņu darbdienu laikā, attieksies arī uz pašvaldībām (t.sk. gadījumu, kur padome sūtītu iesniegumu)?</p> <p>https://www.saeima.lv/lv/aktualitates/saeimas-zinas/35129-iestadem-uz-iedzivotaju-iesniegumiem-bus-jaatbild-septinu-darbdienu-laika</p>	<p>VARAM: Saskaņā ar Pašvaldību likumu iedzīvotāju padomes nolikumā iekļauj kārtību, kādā pašvaldības institūcijas izskata iedzīvotāju padomes iesniegumus. Jāņem vērā, ka Iesniegumu likuma mērķis ir veicināt privātpersonas līdzdalību valsts pārvaldē. Iedzīvotāju padome Pašvaldību likuma izpratnē nav privātpersona, bet gan konsultatīva pašvaldības institūcija.</p>
1	IP pārstāvji	<p>Vai gadījumā, ja viens no padomes atkāpjas, tāpēc nav minimāli noteiktais padomes locekļu skaits, ir jāveido jaunas vēlēšanas, vai iespējams vienkārši apstiprināt kandidātu ar nākamo augstāko punktu skaitu?</p> <p>Nolikumā nav atrunāta šāda situācija.</p>	<p>Saldus novadā tiek rīkotas ārkārtas Padomes locekļu vēlēšanas, ne vēlāk kā viena mēneša laikā no Padomes locekļa darbības izbeigšanas. Vēlēšanas tie rīkotas atbilstoši šiem noteikumiem, nosakot pieteikšanās termiņu ne īsāku par 15 dienām un ne garāku par 30 dienām. Ja ārkārtas Padomes locekļu vēlēšanas beidzas bez rezultāta, Padome beidz pastāvēt.</p>